

Leiderschap als fundament

De beweging naar Juiste zorg op de juiste plek (JZOJP) komt niet vanzelf op gang. Het is een complexe transitie, waarin de slag moet worden gemaakt van 'wat kan' naar 'alleen dat wat nodig is'. Hierbij spelen onder meer het werken en denken vanuit maatschappelijke meerwaarde en het bieden van integrale zorg een grote rol. Daarvoor is het nodig om los te komen van oude werkwijzen en denkpatronen met de focus op het eigen vakgebied of het organisatiebelang. Daarnaast gaat het om het verbinden en in beweging brengen van mensen. De transitie vraagt om stevig leiderschap van zowel bestuurders, medisch specialisten als programmamanagement, die de transitie omarmen en zichtbaar verantwoordelijkheid nemen.

Leiderschap		
Regiovisie		
Populatie & Patiënten	Professionals	Stakeholders
Programma-organisatie	Financiën	Informatie Infrastructuur

Van veranderverhaal naar eigenaarschap

Leidinggeven aan de beweging naar JZOJP betekent:

- Het nemen van initiatief;
- Het schetsen van een toekomstvisie;
- Richting geven in snel veranderende, soms onzekere, situaties;
- Het motiveren van anderen om mee te doen.

Dit begint met een helder veranderverhaal. Vertel dit veranderverhaal aan zo veel mogelijk medewerkers, bij voorkeur in bijeenkomsten waar de aanwezigen elkaar goed kennen. Besteed hierbij aandacht aan mensen die kritische vragen stellen. Als ook deze mensen uiteindelijk gaan meebouwen aan JZOJP, volgen er velen.

Uiteindelijk gaat het erom dat patiënten, zorgprofessionals én andere medewerkers eigenaarschap laten zien en zélf verantwoordelijkheid nemen voor het behoud en de innovatie van de zorg in de toekomst.

Ook hier moet aandacht zijn voor ontwikkeling van persoonlijk leiderschap. Dit vraagt om expliciet versterken van het:

- **Willen** – de intrinsieke motivatie
- **Kunnen** – kennis en competenties
- **Moeten** – urgentiebesef 'het kan niet anders'
- **Durven** – legitimeren van het 'buiten de lijntjes kleuren'

De vraag stellen hoe patiënten de zorg, professionals hun vak en medewerkers hun werk over tien jaar voor zich zien, versterkt benodigd eigenaarschap voor de weg ernaar toe.

In deze driehoek heeft iedereen een eigen verantwoordelijkheid en specifiek in te vullen leiderschapsrol met betrekking tot JZOJP. In deze handreiking wordt dit nader toegelicht.



- Visie en ambities ontwikkelen voor JZOJP (samen met VMS).
- Integreren van ambities JZOJP in de strategie van de organisatie.
- Agenderen van gesprek over het eigen onderscheidend vermogen.
- Maatschappelijke meerwaarde boven organisatiebelang kunnen plaatsen.
- Aangaan van verbinding en samenwerking met regiopartners.
- Ambassadeur van de transitie JZOJP binnen én buiten de organisatie.
- Ruimte en vertrouwen bieden voor innovatie door professionals.
- Eindverantwoordelijkheid voor het programma JZOJP.

- Visie en ambities ontwikkelen voor JZOJP (samen met RvB).
- Stimuleren en organiseren van betrokkenheid medische staf bij JZOJP.
- Gesprek aangaan met collega's in de medische staf over JZOJP.
- Maatschappelijke meerwaarde boven vakgroep/stafbelang kunnen plaatsen.
- Inspireren tot medisch leiderschap onder andere medisch specialisten.
- Ambassadeur van de transitie JZOJP binnen én buiten de organisatie.
- Aangaan van verbinding en samenwerking met regiopartners.

- Vertaling maken van visie en ambities JZOJP naar programmaplan en -inrichting.
- Leidinggeven aan het programma JZOJP.
- Positioneren van het programma JZOJP binnen en buiten de organisatie.
- Aangaan van verbinding en samenwerking met regiopartners.
- Initiëren en aanjagen van innovaties.
- Ondersteunen en faciliteren bij projecten binnen het programma JZOJP.

Patiënt

Samen beslissen: gelijkwaardige relatie patiënt-professional. Een kritische én realistische blik. Bereid je goed voor, door het stellen van deze drie goede vragen:

1. Wat zijn mijn mogelijkheden?
2. Wat zijn de voor- en nadelen van deze mogelijkheden?
3. Wat betekent dat in mijn situatie?

'Doorvragen, regie nemen, partnerschap'



Zorgprofessional

Denk vanuit de patiëntwaarde, minder vanuit vak- of afdelingsperspectief. Leer potentiële samenwerkingspartners in de regio kennen. Durf kritisch te zijn over het hier en nu. Ga op zoek naar nieuwe mogelijkheden. Samen beslissen: gelijkwaardige relatie patiënt-professional.

'Luisteren, keuzen bieden, adviseren, coachen'



Andere medewerkers

- Zet de organisatiepet op, niet de afdelings- of eigen-functiepet.
- Ken de markt/zorgvraagontwikkelingen en het beschikbare aanbod bij anderen, welke meerwaarde bied jij?
- Organiseer de dialoog over nieuwe mogelijkheden, binnen én buiten de organisatie.

'Verbinden van praktijk aan vernieuwing, samen bouwen aan JZOJP'

